

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-74/14

**„Eturas“ UAB a i.
proti
Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba**

(návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Hospodárska súťaž — Kartely — Zosúladený postup — Cestovné kancelárie používajúce spoločný elektronický rezervačný systém — Automatické obmedzenie výšky zľavy dostupnej pre on-line rezervácie — Správa správcu systému oznamujúca dané obmedzenie — Konkludentný súhlas, ktorý možno kvalifikovať ako zosúladený postup — Podstatné znaky súhlasu a zosúladeného postupu — Hodnotenie dôkazov a požadovaná miera dokazovania — Procesná autonómia členských štátov — Zásada efektivity — Prezumpcia nevinny“

Abstrakt – Rozsudok Súdneho dvora (piata komora) z 21. januára 2016

- Kartely — Zosúladený postup — Dôkaz o existencii zosúladeného postupu — Výmena informácií medzi konkurentmi — Neexistencia procesných pravidiel v práve Únie — Uplatnenie vnútroštátneho práva — Podmienka — Dodržiavanie zásad ekvivalencie a efektivity — Dôkaz podložený určitým množstvom nepriamych dôkazov a zhôd okolností preukazujúcich existenciu a dĺžku nepretržitého protisúťažného správania*
(Článok 101 ods. 1 ZFEÚ; nariadenie č. 1/2003, článok 2)
- Kartely — Zosúladený postup — Pojem — Koordinácia a spolupráca nezlučiteľné s povinnosťou každého podniku určovať autonómne svoje správanie na trhu — Výmena informácií medzi konkurentmi — Domnienka použitia informácií na určenie správania na trhu*
(Článok 101 ods. 1 ZFEÚ)
- Kartely — Účasť podniku na stretnutiach s protisúťažným cieľom — Dostatočná povaha konkludentného schválenia bez verejného dištancovania sa alebo oznámenia príslušným úradom na vznik zodpovednosti podniku*
(Článok 101 ods. 1 ZFEÚ)
- Právo Európskej únie — Zásady — Základné práva — Prezumpcia nevinny — Konanie vo veci hospodárskej súťaže — Uplatniteľnosť*
(Článok 101 ods. 1 ZFEÚ; Charta základných práv Európskej únie, článok 48 ods. 1)
- Kartely — Zosúladený postup — Výmena informácií medzi konkurentmi — Cestovné kancelárie používajúce elektronický rezervačný systém — Správa správcu systému oznamujúca týmto cestovným kanceláriám automatické obmedzenie výšky zľavy uplatniteľnej pre on-line rezervácie —*

Domnienka účasti na zosúladenom postupe — Možnosť vyvrátenia — Uplatnenie vnútroštátneho práva — Nedostatočnosť jednoduchého zaslania oznámenia ako dôkazu s prihliadnutím na zásadu prezumpcie nevinny

(Článok 101 ods. 1 ZFEÚ; Charta základných práv Európskej únie, článok 48 ods. 1)

1. Hoci v práve hospodárskej súťaže Únie článok 2 nariadenia č. 1/2003 výslovne upravuje rozdelenie dôkazného bremena, toto nariadenie neobsahuje zvláštne ustanovenia o procesných aspektoch. Uvedené nariadenie tak neobsahuje predovšetkým ustanovenie týkajúce sa zásad upravujúcich posúdenie dôkazov a požadovanú mieru dokazovania v rámci vnútroštátneho konania na základe článku 101 ZFEÚ. Tento záver je potvrdený odôvodnením 5 nariadenia č. 1/2003, ktoré výslovne uvádza, že týmto nariadením nie sú dotknuté vnútroštátne predpisy týkajúce sa miery dokazovania.

V prípade neexistencie pravidiel Únie v tejto oblasti však prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby ich na základe zásady procesnej autonómie zaviedol.

V tomto kontexte odpoveď na otázku, či jednoduché zaslanie oznámenia, ktorým sa oznamuje, že zľavy na produkty predávané prostredníctvom systému určeného na to, aby umožnil cestovným kanceláriám predávať zájazdy prostredníctvom svojich internetových stránok jednotným spôsobom rezervácie, budú obmedzené a že po jeho rozoslaní sa v systéme uskutočnia technické zmeny nevyhnutné na zavedenie uvedeného opatrenia, môže s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu predstavovať dostačujúci dôkaz na účely preukázania, že príjemcovia tohto oznámenia mali vedomosť alebo nevyhnutne mali mať vedomosť o jeho obsahu, nevyplýva z pojmu „zosúladený postup“ a nie je s ním ani úzko spojený. Taká otázka sa totiž musí považovať za otázku, ktorá sa týka posúdenia dôkazov a požadovanej miery dokazovania, takže na základe zásady procesnej autonómie a s výhradou zásady rovnocennosti a zásady efektivity spadá pod vnútroštátne právo. Zásada efektivity v tejto súvislosti vyžaduje, aby sa dôkaz porušenia práva hospodárskej súťaže Únie mohol predložiť nielen prostredníctvom priamych dôkazov, ale takisto prostredníctvom nepriamych dôkazov, pokiaľ sú objektívne a zhodujú sa.

(pozri body 26, 30 – 37)

2. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 27, 33)

3. Pozri text rozhodnutia.

(pozri bod 28)

4. Pozri text rozhodnutia.

(pozri bod 38)

5. Článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ správca elektronického informačného systému, ktorého účelom je umožniť cestovným kanceláriám predávať na ich internetových stránkach zájazdy v rámci jednotného rezervačného systému, zašle týmto hospodárskym subjektom prostredníctvom systému osobnej elektronickej pošty správu, ktorou im oznamuje, že zľavy na produkty predávané prostredníctvom uvedeného systému budú obmedzené a že po rozoslaní tohto oznámenia sa v systéme uskutočnia technické zmeny nevyhnutné na zavedenie uvedeného opatrenia, možno sa od okamihu, keď uvedené hospodárske subjekty mali vedomosť o oznámení zaslanom správcom systému, domnievať, že sa zúčastnili zosúladeného postupu v zmysle uvedeného

ustanovenia, pokiaľ sa verejne nedištancovali od tohto postupu alebo ho neoznámili správnym orgánom, alebo nepredložili iné dôkazy na účely vyvrátenia tejto domnienky, ako napríklad dôkaz o systematickom uplatňovaní zľavy presahujúcej dotknuté obmedzenie.

Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby na základe vnútroštátnej právnej úpravy týkajúcej sa posudzovania dôkazov a požadovanej miery dokazovania preskúmal, či s prihliadnutím na všetky okolnosti, ktoré sa mu predložili, môže zaslanie oznámenia predstavovať dostačujúci dôkaz na účely preukázania, že jej príjemcovia poznali jeho obsah. Prezumpcia nevinu bráni tomu, aby sa vnútroštátny súd domnieval, že samotné zaslanie tohto oznámenia môže predstavovať dôkaz dostačujúci na preukázanie, že jej príjemcovia nevyhnutne mali mať vedomosť o jeho obsahu.

(pozri body 39, 40, 41, 43 – 47, 50 a výrok)